

**ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

Основни изисквания и критерии
за разработване, защита и оценяване
на дипломни работи от студенти от Педагогическия факултет
за образователно-квалификационна степен
„бакалавър” и магистър”

Пловдив, 2012 г.

Настоящите основни изисквания и критерии по своя характер са общодидактически и от областта на изследователската педагогика. Те са изложени и подредени в определена структура, представена по-долу. При разработването на основните изисквания е ползван опитът на Педагогическия факултет при ПУ”Паисий Хилендарски”.

Право на предпечатване, копиране и възпроизвеждане на целите или на отделни части на изискванията се предоставя само с писмено съгласие на факултета.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. Общи положения и изисквания 3
- II. Цел и основни задачи, произтичащи от основните 4
положения и изисквания
- III. Тема на дипломната работа 4
- IV. Научно ръководство на дипломната работа 5
- V. Задание на дипломната работа 5
- VI. Структура на дипломната работа 6
- VII. Оформяне на дипломната работа 6
- VIII. Предаване и рецензиране на дипломната работа 7
- IX. Защита на дипломната работа 8
- X. Преходни разпоредби 10

I. Общи положения и изисквания

Чл.1. /1/ Дипломирането е заключителен етап от процеса на обучението на студентите като страна в него. То има за цел да финализира равнището на подготовката им с форми предложени от Факултетния съвет, утвърдени от Академичния съвет и показани в учебните планове на специалностите.

/2/ Процесът на дипломиране на студентите на образователно-квалификационни равнища „магистър” и „бакалавър” включва:

преддипломна практика с оценка на провеждането ѝ; избор, възлагане, разработване, рецензиране и защита на дипломна работа или устен /писмен/ изпит по групи дисциплини пред Държавна изпитна комисия.

Чл.2 /1/ Процесът по разработването на дипломна работа се организира и провежда като самостоятелна изследователска дейност на студента-дипломант, която се ръководи от научен ръководител и се контролира от катедрата.

/2/ Студентът има право да избира тема, както и да предлага за разработване своя тема, свързана с проблематиката на учебното съдържание по специалността.

/3/ Право да разработват дипломен проект /работа/ имат само студентите, които успешно са завършили семестрите до преддипломната практика, както следва:

а/ студенти за ОКС „бакалавър” със семестриален успех „Мн. добър 5.00”;

б/ всички студенти, завършили успешно семестрите за ОКС „магистър”.

/4/ Преддипломната практика е препоръчително да бъде свързана с избраната от разработване тема на дипломна работа.

Чл. 3 /1/ Дипломната работа се оформя и документира от студента според изискванията на действащите стандарти и вътрешни правила.

/2/ Студентът представя дипломната си работа за одобрение и рецензиране след нейното окончателно завършване и оформяне.

/3/ Рецензентите на дипломните проекти /работи/ се определят с решение на Катедрения съвет по предложение на научния ръководител.

/4/ Решението за недопускане на студент до защита се взема от катедрения съвет въз основа и на становищата на научния ръководител и рецензента.

/5/ Студентът защитава дипломната си работа пред Държавна изпитна комисия, назначена със Заповед на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” по предложение на Декана на Факултета.

/6/ Решението на Държавната изпитна комисия е окончателно. То подлежи на преразглеждане само при доказани процедурни нарушения.

Чл.4 /1/ Параметрите на дипломирането са определени в утвърдения учебен план и решенията на Академичния съвет за график на учебния процес.

/2/ Съгласно правилата за организация на учебния процес в ПУ през учебната година се предвиждат две сесии за защита на дипломни проекти /работи/:

· Редовна сесия през месеците – юни, юли;

· Поправителна сесия през месеците септември, октомври.

При магистърски програми с нечетен брой семестри се определя и допълнителна сесия по целесъобразност.

/3/ Административната организация по дипломирането, включително на защитите на дипломни работи се осъществява от съответните катедри за числящите се към нея специалности и под контрола на деканското ръководство.

II. Цел и основни задачи, произтичащи от общите положения и изисквания

Чл. 5. /1/ Целта на основните правила е да подпомогне процеса на дипломирането на студентите чрез регламентиране на задълженията на катедрите и факултета по неговата организация и управление, свързани с подбора на тематиката на дипломни работи, тяхното одобряване и осигуряване на научно ръководство, за рецензиране и защита пред Държавната изпитна комисия.

/2/ Основните задачи е необходимо да мобилизират студентите-дипломанти към интензивна работа за творческо използване на овладените в курса на обучение различни видове знания, умения и компетенции:

1. За анализиране и оценка на различни контексти от процесите на обучение, социализация и възпитание в различните етапи и степени на СОУ, детската градина, специалните училища, различните организации.

2. За организиране, проучване, обработване и обобщаване на информация от емпирични, социологически, маркетингови и други изследвания във връзка с дейността на различни институции.

3. За използване на различни статистически, социологически, образователни, психологически и други техники и процедури при изследването.

4. За критична оценка на сведения по първични официални документи на организациите, с формулиране на изводи, препоръки и обосновка на предложения.

5. За показване на владенето в необходимата степен на методите за научни изследвания, системата от критерии, понятия, категории и дейности за измерване и изследване с цел диагностика и оценка на различни видове явления, събития от сферата на дейност на завършващите определена специалност.

6. За оптимално структуриране на изложените мисли, защита на своите виждания по приоритети, критични оценки и пр.

7. За използване по установените правила на научна литература, нормативни документи, сведения и т.н.

III. Тема на дипломната работа

Чл. 6. Темата на дипломната работа трябва да отразява съвременните тенденции в съответната научна област и задоволява определени интереси и приоритети на практиката.

Чл. 7. /1/ Темите за дипломни работи се предлагат от преподаватели на ПУ "Паисий Хилендарски", членове на външни организации и от студентите-дипломанти.

Чл. 8. Дипломант, който не е подал по установения регламент молба за дипломна работа, без уважителни причини се счита, че няма желание за дипломиране на първата редовна сесия.

Чл. 9. /1/ Персонално, темите на дипломни работи и научните ръководители се одобряват от Декана на Факултета.

/2/ Неговото одобрение трябва да бъде официално обявено най-късно до края на 7-та редовна изпитна сесия.

/3/ Темата за дипломна работа и научният ръководител се вписват без съкращения в студентската книжка.

IV. Научно ръководство на дипломната работа

Чл. 10. Разработката на дипломна работа или дипломен проект –спектакъл, се осъществява под ръководството на хабилиран научен ръководител, доктор или докторант от съответната катедра, от съответното професионално направление.

Научният ръководител е възможно да бъде както на основен, така и на временен трудов договор.

Чл.11. Всеки научен ръководител на дипломна работа е длъжен:

1. Да изготви и предаде на дипломанта оформено задание за разработка на дипломната работа.
2. Да подпомага дипломанта при разработването на календарен график за изпълнение на дипломното задание.
3. Да препоръча основни литературни и други информационни източници по темата на дипломната работа.
4. Да оказва научна, изследователска и методична помощ на дипломанта по време на разработването на дипломната работа.
5. Системно да контролира изпълнението на дипломната работа, съгласно утвърдения календарен график.
6. Да прегледа завършения дипломен проект /работа/, като с подписа си удостовери, че счита заданието за изпълнено и предлага работата за рецензиране.
7. Да предложи подходящ за тематиката квалифициран рецензент.
8. Да консултира дипломанта за подбиране и оформяне на нагледни материали за защитата.
9. Да присъства на дипломната защита, без да оказва помощ на дипломанта.
10. Своевременно в писмен вид да уведоми ръководителя на съответната катедра за продължително отсъствие по обективни причини /командировка в чужбина, болест или др./, което би забавило изпълнението на дипломната работа.

V. Задание на дипломна работа

Чл.12. Всеки студент, завършил семестриално обучението си и положил успешно всички изпити, с подадена писмена молба за избиране на тема, получава задание за дипломна работа при потвърдено писмено съгласие върху долния край на молбата от избрания научен ръководител.

Чл.13. /1/ Заданието на дипломната работа се изготвя от научния ръководител най-късно до средата на преддипломната практика.

Чл. 14. /1/ Заданията на дипломните работи се утвърждават от съответната катедра.

VI. Структура на дипломната работа

Чл.15. /1/ Дипломната работа трябва да съдържа:

- Декларация за интелектуалната собственост и отсъствие на плагиатство;
- Въведение с мотивация за избора, цели, задачи и при нужда хипотеза на изследването;
- Основни глави на изложението;
- Изводи и препоръки;
- Приложения /при необходимост/;
- Списък на използваната литература.

VII. Оформяне на дипломната работа

Чл. 16. /1/ Оформянето на дипломната работа е своеобразен резултат от извършената самостоятелно разработка, продуциран съобразно изискванията.

/2/ Завършената дипломна работа се придружава от обяснителна записка /резюме/ и илюстративни материали, които се представят на самата защита.

Чл. 17. /1/ Обяснителната записка /резюмето/ на дипломната работа се представя в комплект листи с формат А4, не повече от 3-4.

/2/ В резюмето се вписват следните компоненти: обръщение, самопредставяне, цели и задачи, хипотеза, кратък преглед на извършената дейност, изводи и препоръки от изследването.

/3/ Титулната страница на дипломната работа има следния примерен вид:

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”
Педагогически факултет

Катедра „Начална училищна педагогика”

ДИПЛОМНА РАБОТА

.....

Дипломант:

Научен ръководител:

/ /

Фак.№

Пловдив, г.

/4/ Текстът се оформя на 30 или 35 реда на страница, 66-70 удара на един ред, размер на буквите /при изпълнение на компютър/ - 13, размери на полетата около текста, както следва: отгоре – 25 мм, долу – 20 мм, ляво – 25 мм, дясно – 20 мм. Не е необходимо текстът да се загражда в рамка.

Чл. 18. Авторските права върху резултатите от дипломната работа са на дипломанта и научния ръководител и се уреждат съгласно Закона за авторското право и сродните му права. /ДВ.бр. 56 от 1993 г./.

VIII. Предаване и рецензиране на дипломната работа

Чл. 19. Научният ръководител преглежда материала, подготвен от дипломанта за отпечатване в регламентираните срокове, и прави съответни бележки и препоръки за подобряване на качеството му.

Чл. 20. Дипломантът след отпечатване и подвързване на дипломната работа я представя на научния ръководител, който с подписа си удостоверява завършването и прави писмено/устно предложение за рецензент.

Чл. 21. Крайният срок за представяне на напълно разработената и утвърдена от научния ръководител дипломна работа е две седмици преди първото заседание на Държавната изпитна комисия, определена със заповед на Ректора.

Чл. 22. Дипломна работа, не представена или представена след определения от съответната катедра срок, се отлага за следващата сесия на Държавната изпитна комисия. Ако това не стане, тя се анулира.

Чл. 23. Рецензенти на дипломни работи могат да бъдат преподаватели от университета или висококвалифицирани в съответната област длъжностни лица от училища от фирми, от финансови и административни институции и др.

Чл. 24. /1/ Ръководителят на съответната катедра утвърждава /заменя, допълва/ предложението за рецензент на дипломната работа.

/2/ На утвърдените рецензенти е възможно да се издаде писмена заповед.

Чл. 25. Всички спорни въпроси по предаване и рецензиране на дипломните работи се решават от катедрата.

Чл. 26. Дипломните работи се предават на определения рецензент.

Чл. 27. /1/. Рецензентът, след като се запознае със съдържанието на дипломната работа, е длъжен да изготви в 10 дневен срок писмена рецензия в два екземпляра, от които: един за Държавната изпитна комисия, а вторият – за дипломанта.

/2/ В рецензията трябва да се направи конкретна и задълбочена преценка и оценка за следните два вида критерии:

а/ общи критерии:

- евристична стойност, която показва, как дипломната работа може да стимулира по-нататъшни изследвания и дава тласък нова практическа активност на дипломанта;

- вътрешна съгласуваност, която показва че в дипломната работа няма логически противоречия;

- икономичност, която представя наличието на оптимален брой концепции и теоретични конструкти;

- функционална значимост, която показва възможностите за разбиране на изследваните процеси и явления и решаването на проблема, заложен в темата;

- широта на обхвата, която оптимизира разнообразието на изследваните феномени;

- верифицируемост, която изисква възможност за проверка на независими изследователи и ясна, недвусмислена, проверяема хипотеза или доказуема основна цел.

б/ конкретни критерии:

- актуалността на проблема, заложен в темата;

- адекватност на цели и задачи;

- наличие на теоретичен анализ;

- адекватност и разгърнатост на структурата;

- научна постановка на емпиричното изследване – обект, предмет и инструментариум;

- представяне и анализ на резултатите;

- наличие на количествен и качествен анализ;

- теоретични изводи;

- практически изводи и препоръки;

- приноси на дипломанта;

- техническо оформяне;

- стил на изложение;

- цитиране;

- ползвана литература;

- заключение за допускане /недопускане/ до защита пред Държавната комисия и конкретно предложение за оценка.

/3/ Въз основа на заключението на рецензента ръководителят на катедрата /председателят на Държавната изпитна комисия/ решава въпроса за допускане до защита на дипломната работа.

/4/ Рецензии, които не отговарят на горните изисквания по ал.2., се връщат за евентуална доработка и не се заплащат.

/5/ Не се допуска до защита дипломна работа, когато се установяват следните сериозни недостатъци в изпълнението:

1. Неправилна структура.

2. Значителни отклонения от зададената тема.

3. Недостатъчна задълбоченост на теоретичното разработване на въпросите.
 4. Липса на самостоятелно решение на проблем или част от него, на изводи и на препоръки за внедряване на резултатите в практиката.
 5. Некоректно използване или плагиатство на чужди разработки, на литературни източници и пр.
- /6/ Дипломни работи, които не са допуснати до защита се заменят с нови теми или се доработват съществуващите по решение на Държавната изпитна комисия.

IX. Защита на дипломна работа

Чл. 28. /1/ До защита на дипломна работа се допускат дипломантите, изпълнили всички изисквания на учебния план /положени изпити, предадени курсови работи, задачи и др./ като представят:

1. Подвързани дипломни работи – 2бр.
2. Рецензия на дипломната работа.
3. Резюме.

/2/ До защита на дипломна работа се допускат дипломантите, изпълнили всички изисквания на учебния план /положени изпити, предадени курсови работи, задачи и др./ след като художественият ръководител подпише изпълнението на дипломното задание. /за специалност „Актьорство за драматичен театър”/.

Чл. 29. /1/ Защитата на дипломна работа се провежда пред Държавна изпитна комисия.

/2/ Държавната комисия включва най-малко трима хабилитирани преподаватели, от които поне двама по съответната специалност.

/3/ Заповедите на заседанията на Държавната изпитна комисия и списъкът на дипломанти за защита се обявяват официално.

Чл.30. Всеки дипломант има право на една редовна и една поправителна сесия за защита на дипломната работа през годината на завършване.

Чл.31. Дипломната защита е публична и протича при следната последователност:

1. Дипломантът излага най-съществените резултати от дипломната работа в продължение на 5-7 минути.
2. Изложението е желателно да се онагледи с подходящи таблици, графики на табла или презентации на мултимедия.
3. Прочита се рецензията при желателно присъствие на рецензента.
4. Дипломантът отговаря само на забележките в рецензията, с които не е съгласен. Ако в рецензията има въпроси, отговорите са задължителни.
5. Членовете на Държавната изпитна комисия задават въпроси на дипломанта във връзка с дипломната работа.
6. Въпросите към дипломанта от външни лица могат да се отправят само с разрешение на председателя на Държавната изпитна комисия.
7. При отговорите си дипломантът може да прави справки в обяснителната записка или в самата дипломна работа.
8. Председателят на Държавната изпитна комисия приключва защитата след изчерпване на всички въпроси.
9. Представяне на дипломен спектакъл и оценяване на индивидуалното участие на всеки от дипломантите, участващ в спектакъла. /за специалност „Актьорство за драматичен театър”/.

Чл. 32. /1/ Заседанието на Държавната комисия за определяне на оценките по всяка дипломна защита е закрито. Оценката се обявява пред всички участници в защитата.

/2/ За всяка дипломна защита, членовете на Държавната изпитна комисия определят обобщена оценка по три компонента, съобразно посочените общи и конкретни критерии – съдържание на дипломната работа, бележки, въпроси и предложения на рецензента и отговора на въпросите.

/3/ Когато оценката е слаба, Държавната изпитна комисия взема следните решения:

1. Дипломната работа да се доработи /ако е необходимо/ и /или/ дипломантът да се яви на поправителна сесия /защита/.

2. Препоръчва на съответната катедра да възложи нова тема.

Чл. 33. /1/ Оценките за изпълнение и защита на дипломните работи и зададените въпроси се вписват в протоколите от заседанието на Държавната комисия, които всички членове на комисията подписват веднага.

/2/ Протоколът за заседанията на Държавната изпитна комисия се съхранява в канцеларията на специалността.

Чл. 34. /1/ Дипломните работи се съхраняват в продължение на три години при научния ръководител.

/2/ Научният ръководител може да ползва дипломната работа по установен от катедрата ред.

XII. Предходни разпоредби

Чл. 35. /1/ Настоящите основни изисквания подлежат на актуализация от Факултетния съвет по предложение на катедрите.

/2/ Приети са на Факултетен съвет с Протокол № 9/24.01.2012 г.. на ФС на ПФ.